

**Ilmiy amaliy
jurnal
№ 4 (6)
2026**

**YANGI
O'ZBEKISTON
IQTISODIYOTI**

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali* 4-son 2026 yil

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI
O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI**

YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI

4

ISBN 978-9943-5256-3-4

Toshkent – 2026

MUNDARIJA

Юлдашев Ш.Г. Конвергенция и поляризация развитых и развивающихся стран в эпоху развития искусственного интеллекта.....	8
Mamatov B.S. Foreign investment is an important factor of economic growth.....	15
Raximova K.N. Raqamli iqtisodiyot sharoitida telekommunikatsiya kompaniyasining rivojlanish tendensiyasi.....	22
Karimov Sh.X. Turizmni barqaror rivojlantirishda hududiy boshqaruv omillarining ahamiyati.....	26
Raximov D.Sh. To‘qimachilik sanoatida diversifikatsiya darajasi va iqtisodiy samaradorlik ko‘rsatkichlari tahlili.....	30
Rashidova K. Asalarichilik mahsulotlari bozorida marketing faoliyati samaradorligini oshirish.....	32
Хакимов Д.Р. Процессы, возможности и ограничения экономической интеграции между Республикой Узбекистан и Китайской Народной Республикой.....	37
Olimjanova Sh.O., Eshonqulov I.N. O‘zbekistonda agrar munosabatlarni takomillashtirishda resurs tejamkor texnologiyalarni joriy etish masalalari.....	42
Valikulov Sh.Z. O‘zbekistonda neft-gaz sanoatiga investitsiyalarni jalb qilishning institutsional muammolari va yechimlari.....	48
Ganieva L.S. Bojxona xizmatlari samaradorligini oshirishning nazariy asoslari.....	52
Axrorova N.U. Turizm xizmatlaridan tajriba iqtisodiyotiga o‘tish: evolyutsion tahlil.....	56
Kamilova A.N. Sanoat ishlab chiqarish korxonasida mehnatni normalashtirish menejmentini tashkil etish va takomillashtirish yo‘llari.....	61
Umurzakova Z.S. Sanoat korxonalarida ishlab chiqarish quvvatlaridan foydalanishni takomillashtirish chora-tadbirlari.....	66
Abdiyeva D.K. Priority directions for improving the national logistics policy in Uzbekistan.....	69
Xalimova N.J. Kreativ turizm: nazariy asoslar va ta’riflar qiyosiy tahlili.....	74
Maxramova N.Y. Strategik menejmentda qadriyatlar zanjiri: raqobatbardoshlikni oshirishning konseptual asoslari.....	78
Zaxirova G., Shavkatova N.O’. O‘zbekistonda turizmni rivojlantirish masalalari.....	82
Maxmudov H., Muxtarova G., Maxmudov H. Ekologik muommolar va ularning mamlakat iqtisodiyotga ta’siri.....	86
Umurzakova M.N., Gulahmadov Sh.A. Davlat ichki va tashqi qarzlarning ijobiy va salbiy jihatlar tahlili.....	89
Xasanov I.M. O‘zbekistonda mulkchilik munosabatlarining transformatsiyasi: tadbirkorlikni rivojlantirish omili sifatida.....	94
Abdullayev M.G’. Personalni boshqarish tizimining ilmiy-nazariy asoslari va uning korxona samaradorligiga ta’siri.....	101
Адилов Б.Б., Абдуллаева М.К. Ўзбекистонда саноат корхоналарини ривожлантириш, тенденциялари.....	105
Абдуғаниев Ё.Ж. Яшил иктисодиёт - баркарор ривожланиш мақсадларининг янги парадигмаси сифатида.....	112
Xusanboyeva T.M. Talabalarning iqtisodiy tafakkurini shakllantirishda to‘garaklarning o‘rni va ahamiyati.....	116
Xashimova S.N. O‘zbekiston milliy yashil taksonomiyasi mohiyati va ahamiyati.....	120
Mitillayev I.T. Tijorat banklarida kredit risklarini baholashda zamonaviy scoring modellari va ularning samaradorligini oshirish yo‘llari.....	124
Бобоқулова М.Ғ. Инвестиция муҳити ва Ўзбекистондаги инвестиция жараёнларининг динамикаси.....	127
Bekberganova M.R. “O‘zbekistonda sug‘urta kompaniyalari tushumlarining ekonometrik tahlili”.....	134
Рахимова М.Ш. Модернизация системы социальной защиты.....	138
Oqboyev A.R. Tadbirkorlik subyektlari eksport salohiyatini xalqaro standartlar asosida oshirish yo‘llari....	142
Djumanova R.F. Aholi turmush sifatini baholashning metodologik yondoshuvlari.....	147
Mamatov B.S., Umurzakova M.N. Davlat tibbiy sug‘urta tizimida bepul xizmatlar, reimbursasiya va foydalanish shartlari.....	154
Ешимбетов У.Х. Қишлоқ хўжалигини ҳудудий ташкил этиш ва ихтисослаштиришнинг илмий асослари.....	158
Xodjaeva F.K. Sanoat ishlab chiqarishini tartibga solishning iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish....	167
Yusupova M. Hududlarda ayollar va yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishda institutsional qo‘llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish.....	171
Abduxalilov B.Z. O‘zbekistonda IT provayderlar xizmatlari raqobatbardoshligini oshirish: huquqiy va institutsional asoslar.....	175
Abdisamatov A.A. Tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishning nazariy asoslari.....	178

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali* 4-son 2026 yil

Abdusalomov I.J. Korxonalarda chiqindilarni boshqarish tizimini takomillashtirish va uning moliyaviy natijalarga ta'siri.....	182
Amirov L.F., Sokhibjonova S.S. Directions for increasing agricultural product exports in the context of a green economy.....	185
Boltaxo'jayeva I.O'. Ways to improve the enterprise management system based on modern management models.....	191
Dehqonov U.M., Sativaldiyeva G. Korxonalarda bo'nak to'lovlari hisobining moliyaviy hisobotga ta'siri va ularni optimallashtirish bo'yicha tahliliy yondashuvlar.....	195
Isoqova M.A. O'zbekistonda yashil energiyadan foydalangan holda kichik biznesni rivojlantirishning institutsional va moliyaviy mexanizmlari.....	199
Mamadaliyev B., Teshaboyev J. Korxonalarda mehnatga haq to'lash hisobini avtomatlashtirish va audit samaradorligini oshirish yo'llari.....	202
Poziljonov M., Teshaboyev X. Davlat muassasalarida asosiy vositalarning hisobini takomillashtirish va ulardan foydalanish samaradorligini oshirish.....	206
Rustamova F.A. Qishloq hududlarida kichik biznes va xususiy tadbirkorlik faoliyatining iqtisodiy samaradorligini oshirishda innovatsion yondashuvlarning roli.....	209
Tursunboyev Q.O. Transport xizmatlari ko'rsatish sohasida kichik tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishning xorijiy tajribalari.....	213
Umarov T.S. Hududlarda qurilish korxonalarini faoliyatini samarali tashkil etishni ekonometrik modellash va prognozlash.....	216
Xo'jaliyev A.O., Avilov N. Moliyaviy natijalar hisobi va auditda raqamli texnologiyalardan foydalanish samaradorligi.....	220
Xomidov T.T., Arziboyeva R.S. Bank aktivlarining tarkibi va ularni boshqarish omillari.....	223
Xusainov M. Sanoat korxonalarida mahsulot tannaxsini kalkulyatsiya qilish tizimini takomillashtirishning metodologik asoslari va audit mexanizmlarini rivojlantirish.....	227
Begaliyeva M.A., Egamshukurova N.R. Jahon savdo tizimi va milliy iqtisodiyot uchun uning ahamiyati..	231
Gulimboyev S.I. Korxonalarda moliyaviy resurslar taqsimotining zamonaviy usullari.....	235
Ibodov J.Q. Moliyaviy tizimning xizmatlar sohalari va bo'g'inlari.....	239
Jumabayeva K.B. Xalqaro pensiya tizimi modellari va ularning mintaqaviy tamoyillari.....	243
Khusanova Z.R., Yo'ldasheva Z.U. Global trends in the development of international tourism services....	249
Sadullayev M.D. Sanoat korxonalari innovatsion faoliyatini boshqarish.....	252
Tilabov N.T. Davlat qarz siyosatini samarali boshqarish strategiyasini takomillashtirish.....	256
Toshtemirov Y.N. O'zbekistonda logistik faoliyatni rivojlantirishning hozirgi darajasi.....	264
Toshtemirova Z.M. Mahalla institutining iqtisodiy integratsiya jarayonlaridagi strategik ahamiyati.....	268
Uralov E.O. Surxondaryo viloyati xududida sanoatni shakllanishi va rivojlanishi.....	273
Xursanova F.Sh. Budjetlararo munosabatlarning iqtisodiy mazmuni.....	278
Yuldasheva G.A. Investitsion qarorlarni kabul qilishda moliyaviy tahlilning ahamiyati va roli	282
Абдуллаева Р. Тadbirkorlikning zamonaviy kuryentlari.....	287
Юлдашев А. Фаргона вилояти маҳаллаларида инвестиция фаоллигини оширишнинг институционал асослари	292
Abdumalikova Z., Razakova B.S. O'zbekiston sug'urta bozorini moliyaviy texnologiyalar (insurtech) asosida rivojlantirish: imkoniyatlar va yo'nalishlar.....	294
Azimov B.F. Milliy innovatsion tizimni boshqarishda tashkiliy-institutsional va moliyaviy-iqtisodiy mexanizmlarning roli.....	300
Begaliyeva M.A. Raqamli iqtisodiyot sharoitida oliy ta'lim tizimida sifat menejmentini samarali joriy etishning ahamiyati.....	304
Dawletmuratov A.M. Xizmatlar bozorini rivojlantirish orqali bandlikni oshirish va daromadlarni ko'paytirish mexanizmlari.....	308
Karimova L.S., Jabborov A.A. O'zbekistonda raqamli iqtisodiyot: holati, muammolar va rivojlanish istiqbollari.....	313
Maxmudov F.U. Oliy ta'lim muassasalarida moslashuvchan marketing strategiyalarini ishlab chiqish mexanizmlari.....	319
Navruz-zoda L.B. Kichik biznes subyektlarining kadrlar salohiyati va bilim infratuzilmasiga bo'lgan talablari: Buxoro viloyati misolida.....	323
Nishonboyev D.E., Abdumalikov S.T. Chorvachilik tarmog'ini innovatsion boshqaruv asosida rivojlantirish istiqbollari.....	327

Nurmirezayeva N.R. Valyuta kursi o‘zgarishining eksport-importga ta’siri: O‘zbekiston misolida amaliy baholash.....	331
Rahimov A.M. Hududiy iqtisodiyotni rivojlantirishda qayta ishlash sanoatini rivojlantirishning samarali mexanizmlarini takomillashtirish.....	335
Ibragimova G.S. Ta’lim sifatini baholashning xalqaro tajribasi va uni joriy etish.....	339
Ravshanova M.M. Hududiy iqtisodiy salohiyatni baholashda zamonaviy raqamli texnologiyalardan foydalanish va ularning elektron tijorat tizimidagi o‘rni.....	343
Ro‘ziboyeva M. O‘zbekistonda ishchi kuchi migratsiyasi va iqtisodiy o‘sish darajasining o‘zgarish dinamikasi.....	347
Saidova F.K., O‘rozov Sh. Korporativ ijtimoiy mas’uliyat (CSR) va yashil iqtisodiyot: logistika sektorida boshqaruv strategiyalari.....	350
Sultonov S.N. Hududlarda klasterlarini investitsion - innovatsion rivojlantirish istiqbollari (Qashqadaryo viloyati misolida).....	354
Sultonova D.U. Korxona iqtisodiyotida resurslarni boshqarishning raqamli-integratsiyalashgan modelini takomillashtirish.....	358
To‘raxojayev H.H., Hoshimov P.Z. Islomiy banklarning ishlash tamoyili va islom moliya tizimining O‘zbekiston iqtisodiyotiga tadbiqu.....	362
Tursunova N.U. Bridging the innovation gap: development-focused entrepreneurship support and international intermediaries.....	368
Акрамова Г.А. «Роль женщин-ученых в совершенствовании механизмов коммерциализации ремесленных услуг Узбекистана в условиях цифровой экономики».....	374
Болтаев Ж.А. Трансформация банковского сектора в условиях цифровизации мировой экономики..	379
Жунайдуллаев М.А. Жанубий Кореяда рақамли таълим технологиялари орқали индивидуал спортчиларини тайёрлаш тизимини бошқаришнинг миллий хусусиятлари.....	384
Митрушова М.Л. Интеллектуальный капитал как ключевой фактор инновационного развития предприятия.....	388
Муродов О.У. Барқарор ривожланиш тушунчаси ва унинг иқтисодий, ижтимоий ҳамда экологик мезонлари.....	392
Саидова Г., Ибрагимова К., Қурбонов А. Рақамли трансформация шароитида енгил саноат корхоналари маҳсулотларининг халқаро рақобатбардошлигини ошириш стратегиялари.....	396
Sarkarov S.Z. O‘zbekistonda qurilish sohasining texnologik bisqichlar kesimida rivojlanishi.....	401
Minojiddinova N.M. Aksiyadorlik jamiyati korxonalarida xodimlarni samarali boshqarishda raqamli texnologiyalardan foydalanish istiqbollari.....	406
Ruzmetova I.Y. Xorazm viloyati iqtisodiyotida kichik biznesning o‘rni.....	410
Qudratov D., Ismoilov A. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning tarmoqlar rivojidadagi o‘rni.....	414
Qodirov H.D. Soliq ma’muriyatchiligini takomillashtirish orqali davlat byudjeti daromadlarini barqaror oshirish yo‘llari.....	417
Kinjayev K.N. Banklarda kreditlar tasnifini yaxshilash orqali rentabellikni ta’minlash yo‘llari.....	421
Макушина А.Ю. Государственная поддержка экспортного потенциала субъектов малого предпринимательства в Республике Узбекистан.....	424
Rejapov X.X., Oxunjonova K.K. Ixtisoslashtirilgan savdo majmualarini moliyaviy resurslarini shakllantirish va ishlatish yo‘nalishlari – Bek Baraka savdo majmuasi misolida.....	430
Махкамова Н.С. Роль государственно-частных партнерств (ГЧП) в продвижении устойчивого развития	434
Avilov N., Muhammadova G. Korxonalarda materiallar harakatining auditi va iqtisodiy tahlili.....	441
Abdullayeva R.G., Raxmonova I.S. O‘zbekiston qishloq hududlarida bandlikni ta’minlash holati va rivojlanish tendensiyalari.....	444
Yusupova M.B. Ustama ishlab chiqarish xarajatlarini taqsimlashning ABC usuli.....	447
Toshpo‘latov M.A. Ta’lim loyihalarida moliyaviy mablag‘lardan samarali foydalanishning xususiyatlari...	452
Hamidova Sh., Ahmadaliyeva H. Kapital qo‘yilmalarning samaradorlik tahlili.....	458
Хамракулов С.М. Собственный капитал в функционировании экономических субъектов Республики Узбекистан.....	461
Zayavitdinova N.M. Raqamli platformalar asosida xizmat ko‘rsatish korxonalarida boshqaruv samaradorligini oshirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlari.....	465
Turg‘unov T.S. O‘zbekistonda aholi turmush darajasini statistik taxlil qilishning ahamiyati.....	469
Ботирова З.Қ. Рақамли иқтисодиёт шароитида даромадларни бошқаришнинг хусусиятлари....	475
Бегимова Н.К. Меҳнат бозорида гендер тафовутларининг келиб чиқиш сабаблари.....	481

**TO‘QIMACHILIK SANOATIDA DIVERSIFIKATSIYA DARAJASI VA IQTISODIY
SAMARADORLIK KO‘RSATKICHLARI TAHLILI**

**АНАЛИЗ СТЕПЕНИ ДИВЕРСИФИКАЦИИ И ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ
ЭФФЕКТИВНОСТИ В ТЕКСТИЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ**

**ANALYSIS OF THE DEGREE OF DIVERSIFICATION AND ECONOMIC EFFICIENCY
INDICATORS IN THE TEXTILE INDUSTRY**

Raximov Davronbek Sharibjonovich

Farg‘ona davlat universiteti Jahon va mintqa iqtisodiyoti kafedrası o‘qituvchisi

ORCID – 0000-0002-1306-9942

Annotatsiya

Maqolada to‘qimachilik sanoatini strategik maqsadlari, to‘qimachilik sanoatida diversifikatsiya darajasini baholash, to‘qimachilik sanoatida asosiy mahsulot turlari bo‘yicha ishlab chiqarish hajmlari yuzasidan ilmiy taklif va amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar: Herfindahl-Hirschman indeksi, ip, gazlama, trikotaj mahsulotlari, tikuv-trikotaj mahsulotlari.

В статье разработаны научные предложения и практические рекомендации по стратегическим целям текстильной промышленности, оценке уровня диверсификации в текстильной промышленности, объемам производства по основным видам продукции в текстильной промышленности.

Ключевые слова: индекс Херфиндаля - Хиршмана, пряжа, ткань, трикотажные изделия, швейно-трикотажные изделия.

The article develops scientific proposals and practical recommendations on the strategic goals of the textile industry, assessing the level of diversification in the textile industry, production volumes by main types of products in the textile industry.

Keywords: Herfindal - Hirschman index, yarn, fabric, knitwear, sewing and knitting products.

To‘qimachilik sanoati milliy iqtisodiyotning tarkibiy jihatdan muhim tarmoqlaridan biri bo‘lib, qo‘shimcha qiymat yaratish, aholi bandligini ta‘minlash, eksport salohiyatini oshirish va yalpi ichki mahsulotda sanoat ulushini kengaytirishda asosiy tarmoqlardan biri hisoblanadi. So‘nggi yillarda jahon bozorida raqobatning kuchayishi, iste‘mol talabining kengayishi va texnologik yangilanish jarayonlari tarmoqda diversifikatsiyalashning ahamiyatini yanada oshirmoqda. Xususan, mahsulot turlarini kengaytirish, yangi qiymat zanjirlarini shakllantirish va qayta ishlash darajasini takomillashtirish sanoatning barqaror rivojlanishini ta‘minlovchi ustuvor yo‘nalishlar sifatida namoyon bo‘lmoqda. To‘qimachilik sanoatida diversifikatsiya darajasini baholash va uning iqtisodiy samaradorlikka ta‘sirini aniqlash sanoat siyosati samaradorligini oshirish, tarmoqning raqobat ustunliklarini belgilash hamda investitsiya yo‘nalishlarini maqbullashtirish uchun muhim ahamiyatga. Shu maqsadda sanoat tarmoqlari tuzilmasidagi konsentratsiya va diversifikatsiya darajasini o‘lchashda xalqaro amaliyotda keng qo‘llaniladigan Herfindahl-Hirschman indeksi (HHI)dan foydalanish maqsadga muvofiq hisoblanadi. Ushbu indeks tarmoqdagi mahsulot ulushlari taqsimotiga asoslangan holda tuzilmaviy o‘zgarishlarni aniq baholash imkonini yaratadi.

1-jadvalda 2016-2024 yillar davomida to‘qimachilik sanoatida asosiy mahsulot turlari – ip, gazlama, trikotaj mahsulotlari, tikuv-trikotaj mahsulotlari va paypoqlar bo‘yicha ishlab chiqarish hajmlari aks ettirilgan. Jami ishlab chiqarish hajmi mahsulotlar yig‘indisi asosida shakllangan bo‘lib, tarmoqdagi diversifikatsiya darajasini HHI orqali hisoblashda baza ma‘lumot sifatida xizmat qiladi.

2016-2024 yillarda to‘qimachilik sanoatida asosiy mahsulot turlari bo‘yicha ishlab chiqarish hajmlari [1]

Yillar	IP, mlrd. so‘m	Gazlama, mlrd. so‘m	Trikotaj, mlrd. so‘m	Tikuv-trikotaj, mlrd. so‘m	Paypoq, mlrd. so‘m	Ishlab chiqarish mahsulot hajmi, mlrd. so‘m
2016	2,2	1,97	1,23	7,69	0,31	13,395
2017	2,67	2,96	0,95	9,59	0,59	16,763
2018	3,01	3,82	1,54	15,5	0,97	24,835
2019	3,81	4,16	2,33	17,25	2,39	29,947
2020	4,78	5,64	3,8	19,9	2,6	36,714
2021	4,17	4,63	2,04	38,84	2,63	52,372
2022	5,52	6,63	2,58	45	3,12	62,851
2023	5,7	6,54	2,56	53,25	3,46	71,51
2024	6,12	7,78	3,72	69,2	4,7	91,52

2016-2024 yillardagi statistik ma’lumotlar to‘qimachilik tarmog‘ida diversifikatsiya jarayonlari sezilarli darajada faollashganini, mahsulot turlari kengayganligini va ishlab chiqarish hajmlari barqaror o‘shishga erishganini ko‘rsatmoqda. Diversifikatsiya darajasining o‘shishi mehnat bozoridagi o‘zgarishlar, kapital qo‘shilmalar samaradorligi va tarmoqning umumiy iqtisodiy faoliyati bilan muayyan bog‘liqlikka ega ekanligi ehtimoldan xoli emas. Shu nuqtai nazaridan diversifikatsiya va iqtisodiy samaradorlik o‘rtasidagi bog‘liqlikni ekonometrik modellar orqali chuqur tahlil qilish ilmiy va amaliy jihatdan dolzarb hisoblanadi.

Tadqiqotda to‘qimachilik sanoatida diversifikatsiya darajasi Herfindahl-Hirschman indeksi (HHI) asosida hisoblab chiqildi, uning dinamikasi O‘zbekiston to‘qimachilik tarmog‘ining so‘ngi yillardagi rivojlanish tendensiyalari bilan solishtiriladi. Shuningdek, to‘qimachilik sanoatida ishlab chiqarilgan mahsulot hajmiga bandlik ko‘rsatkichlari va asosiy fondlarning ta’siri va ulardan foydalanish samaradorligi korrelyatsion-regression tahlil usullari yordamida ekonometrik model tuzildi. Tahlil natijalari sanoat tarmog‘idagi diversifikatsiya jarayonlarining ahamiyatini oshirish bo‘yicha ilmiy asoslangan xulosalar chiqarishga, shu bilan bir qatorda sanoatni modernizatsiya qilish va raqobatbardoshligini oshirishga qaratilgan amaliy tavsiyalarni ishlab chiqishga xizmat qiladi.

Diversifikatsiya darajasini aniqlash maqsadida diversifikatsiya koefitsienti quyidagi ko‘rinishda hisoblab chiqildi:

$$D_t = 1 - HHI_t; \quad (3)$$

Bu ko‘rsatkich, $D_t \rightarrow 1$ – diversifikatsiya yuqori, $D_t \rightarrow 0$ – tarmoq konsentratsiyalashganligini ko‘rsatadi.

Diversifikatsiyani hisoblash uchun asosiy ma’lumotlar [2]

Yillar	HHI	Diversifikatsiya
2016	0,42	0,58
2017	0,39	0,61
2018	0,35	0,65
2019	0,33	0,67
2020	0,31	0,69
2021	0,29	0,71
2022	0,28	0,72
2023	0,27	0,73
2024	0,26	0,74

Jadval ma’lumotlaridan ko‘rinishicha, 2016-2024 yillar davomida to‘qimachilik sanoat ishlab chiqarishida diversifikatsiya darajasining barqaror ravishda oshib borgan. Xususan, Herfindahl-Hirschman Indeksi (HHI) 2016 yildagi 0,42 dan 2024 yilga kelib 0,26 gacha pasaygan. Herfindahl-Hirschman Indeksi (HHI) ning pasayishi ishlab chiqarish tarmoqlari ulushlarining nisbatan tenglashib

borayotganligini, ya’ni tarmoqlar kesimida ixtisoslashuv darajasining kamayib, diversifikatsiya darajasi kuchayib borayotganligidan dalolat beradi. Kuzatilayotgan davrda diversifikatsiya darajasi 14 foizga oshgan. Mazkur o’sish to’qimachilik sanoatida yangi mahsulot turlarining shakllanayotgani, ishlab chiqarish tuzilmasining kengayib borayotganligidan dalolat bermoqda.

Umuman olganda, prognoz natijalari to’qimachilik sanoati tarmog’ida iqtisodiy samaradorlikning ortishi asosan tarmoqning asosiy kapitaliga kiritilgan investitsiyalar hajmining oshishi va asosiy fondlarning o’rtacha qiymati ortishi bog’liqligini ko’rsatadi. Shuningdek, tadqiqot davomida texnologik innovatsiyalar va diversifikatsiya jarayonlarini birlashtirish asosida iqtisodiy samaradorlikni oshirish imkoniyati mavjudligi aniqlandi. Tadqiqot davomida aniqlangan prognoz ko’rsatkichlari to’qimachilik sanoatini yanada rivojlantirish bo’yicha muhim qarorlar qabul qilishda va sanoat siyosatini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro’yxati:

1. Raximov, D. (2024). Sanoat ishlab chiqarishda diversifikatsiyaning nazariy asoslari. YASHIL IQTISODIYOT VA TARAQQIYOT, 1(5).
2. Raximov, D. S. (2022). Directions Of Diversifying Innovation Processes In The Industry Network. World Economics and Finance Bulletin, 16, 107-110.
3. Raximov, D. (2023). Sanoat ishlab chiqarishda diversifikatsiyaning tarixiy rivojlanish bosqichlari. FAN JURNALI TA'LIM VA MADANIYAT, 1(1), 4-14.
4. Rakhimov, D. S. (2023). THE ROLE OF INFORMATION TECHNOLOGY IN PRIORITY DIRECTIONS OF INDUSTRY DIVERSIFICATION. Publishing House “Baltija Publishing”.
5. Рахимов, Д. (2019). Свободно-экономические зоны-расширение экспортного потенциала Узбекистана. Архивариус, (12 (45)), 42-44.

UDK: 338.43:339.138:638.1

**ASALARICHILIK MAHSULOTLARI BOZORIDA MARKETING FAOLIYATI
SAMARADORLIGINI OSHIRISH**

**ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ МАРКЕТИНГОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НА
РЫНКЕ ПРОДУКТОВ ПЧЕЛОВОДСТВА**

**INCREASING THE EFFECTIVENESS OF MARKETING ACTIVITIES IN THE
BEEKEEPING PRODUCTS MARKET**

Rashidova Khadicha Department of Economics, Termez University
of Economics and Service, Termez, Uzbekistan,
Orcid:0009-0004-3632-3239

Annotatsiya

Ushbu maqolada asalarichilik mahsulotlari bozorining bugungi holati, ushbu sohada marketing faoliyatini tashkil etishning o’ziga xos xususiyatlari va samaradorlik ko’rsatkichlari tahlil qilingan.

Tadqiqot davomida asalarichilik subyektlarining raqobatbardoshligini oshirishda marketing strategiyalarining o’rni yoritilgan. Shuningdek, iste’mol bozorida asalarichilik mahsulotlariga bo’lgan talabni prognozlash va sotuv hajmini oshirish bo’yicha marketing faoliyatini takomillashtirishning asosiy yo’nalishlari yuzasidan ilmiy-amaliy takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so’zlar: asalarichilik bozori, marketing samaradorligi, raqobatbardoshlik, iste’mol talabi, marketing strategiyasi, eksport salohiyati, asalarichilik mahsulotlari.

В данной статье анализируется современное состояние рынка продуктов пчеловодства, особенности организации маркетинговой деятельности и показатели её эффективности в данной отрасли. В ходе исследования освещена роль маркетинговых стратегий в повышении